

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 391**

din 29 aprilie 2026

**referitoare la obiecția de neconstituționalitate a Legii pentru modificarea și completarea
Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012**

Elena-Simina Tănăsescu	— președinte
Asztalos Csaba-Ferenc	— judecător
Mihai Busuioc	— judecător
Mihaela Ciocină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dacian-Cosmin Dragoș	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scântei	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Benke Károly	— prim-magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea obiecției de neconstituționalitate a Legii pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, obiecție formulată de Președintele României.

2. Obiecția de neconstituționalitate a fost înregistrată la Curtea Constituțională cu nr. 12.670 din 31 octombrie 2025 și constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 4.462A/2025.

3. În motivarea obiecției de neconstituționalitate se arată că legea criticată a fost transmisă inițial spre promulgare în data de 25 noiembrie 2023. Potrivit formei inițiale, legea aducea o serie de modificări regimului juridic aplicabil prosumatorilor prin realizarea distincției între prosumatorul persoană juridică și prosumatorul persoană fizică. Modificările aduse vizau și o serie de norme care reglementează activitatea acestora, precum creșterea limitei de putere instalată pentru care se poate solicita compensare cantitativă la 400 kW, introducerea, în definiția prosumatorului, a posibilității de a stoca energia, de a vinde direct energia unui alt consumator racordat direct la instalația de producție și de a se compensa energia produsă în exces cu cea consumată la alt loc de consum, dacă este la același furnizor și la același operator de distribuție. Totodată, actul normativ dispunea creșterea la 900 kW a limitei puterii instalate a centralei prosumatorului până la care acesta nu plătește dezechilibrele cauzate în rețea. Distinct de modificările aduse Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, în forma inițială transmisă la promulgare legea intervenea și asupra Codului fiscal, extinzând sfera prosumatorilor care nu au obligația de a emite facturi pentru puterea instalată de la 27 kW la 900 kW pe loc de consum.

4. Cu privire la această lege, Președintele României a formulat o cerere de reexaminare în data de 12 decembrie 2023, prin care a solicitat reevaluarea unor soluții normative prin raportare la cadrul european în domeniu, dar și cu obiectivul stabilirii unor politici publice adecvate, echilibrate, între drepturile și obligațiile prosumatorilor, respectiv drepturile și obligațiile furnizorilor de energie. Astfel, Președintele României a solicitat, în principal, următoarele: (a) corelarea definiției date prosumatorului prin art. 3 pct. 95 cu dispozițiile art. 10 din Legea nr. 123/2012 potrivit căreia producătorii de energie electrică cu capacități mai mari sau egale de 1 MW sunt supuși licențierii, fiind astfel realizată ca activitate primară, identic cu orice alt

producător; (b) reanalizarea posibilității ca prosumatorul să poată compensa financiar excedentul de energie electrică produsă și livrată la un loc de producere și consum cu energia electrică consumată din rețea pentru alte locuri de consum și/sau locuri de producere și consum ale acestora, doar „dacă locurile de consum și/sau de producere și consum sunt racordate la rețeaua electrică a aceluiași operator de distribuție a energiei electrice, cu condiția ca producerea de energie electrică să nu constituie activitatea lor comercială sau profesională primară”, aspect ce ar constitui o barieră în privința accesului prosumatorilor la piața de energie electrică; (c) reevaluarea soluției de exceptare a prosumatorilor cu o putere instalată de producere a energiei electrice mai mică de 900 kW de la responsabilitatea în materie de echilibrare, de suportare a costurilor generate de dezechilibrele create în rețea, în condițiile în care Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică în materie stabilește o limită de 400 kW pentru instalațiile de producere a energiei electrice care utilizează surse regenerabile de energie, în privința puterii instalate, iar pentru instalațiile puse în funcțiune începând cu 1 ianuarie 2026, limita era de maximum 200 kW în privința puterii instalate de producere a energiei electrice; (d) necesitatea corelării normei anterior amintite cu prevederile art. 3 alin. (2) lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, care includ o parte a dezechilibrelor în mecanismul general de stabilire a prețului final facturat de către furnizori; (e) reevaluarea aplicării noli limite a puterii instalate pentru care furnizorii de energie electrică vor fi obligați să realizeze o compensare cantitativă, respectiv cea de 400 kW, și asupra contractelor de vânzare-cumpărare a energiei electrice aflate în derulare la data intrării în vigoare a legii, potrivit art. III; (f) eliminarea perioadei de 24 de luni în care diferența dintre cantitatea produsă și cea consumată de prosumatori putea fi consumată, aspect care generează aplicarea imediată a obligațiilor de compensare; (g) clarificarea dispozițiilor art. I pct. 4 cu referire la modificările aduse art. 73¹ privind autoritățile publice locale ce dețin capacități de producere a energiei electrice din surse regenerabile realizate total sau parțial din fonduri publice care beneficiază de serviciul de regularizare financiară din perspectiva clarificării capacității maxime instalate și a contradicției cu art. 73¹ alin. (4) lit. b) care ar deveni general aplicabilă pentru toți prosumatorii la care se referă alin. (1), respectiv cei cu putere instalată mai mare de 900 kW; (h) instituirea unei obligații a furnizorilor de energie electrică de a emite facturi pentru energia electrică produsă din surse regenerabile și livrată în rețeaua electrică „în numele și în contul prosumatorilor” necesită clarificări în planul drepturilor și obligațiilor comerciale, inclusiv al obligațiilor de ordin fiscal; echivalează cu un transfer de costuri administrative de la

prosumator la furnizor; nu a fost fundamentată suficient din perspectiva obiectivelor statului referitoare la creșterea sustenabilității financiare.

5. În cadrul procedurii de reexaminare, Parlamentul a adoptat o serie de modificări și completări ale legii, referitoare la: (a) modificarea definiției compensării cantitative prevăzute de art. 1 pct. 1 din lege, cu referire la art. 3 pct. 23¹ din Legea nr. 123/2012, fiind redusă limita puterii instalate la cel mult 200 kW pe loc de consum; (b) reglementarea în mod defalcat a componentelor facturate lunar în procesul de compensare cantitativă (cantitatea consumată, cantitatea produsă, cel mult egală cu cea consumată, cantitatea produsă și livrată în exces), pentru clarificarea normei; (c) modificarea definiției prosumatorului în sensul înlocuirii sintagmei „poate compensa financiar” cu sintagma „poate compensa cantitativ sau, după caz, regulariza financiar”, pentru clarificarea normei; (d) eliminarea modificării art. 21 alin. (3) din Legea nr. 123/2012 referitoare la creșterea pragului privind puterea instalată de producere a energiei electrice de la 400 kW, potrivit legii în vigoare, la 900 kW, potrivit formei inițiale transmise la promulgare, prag până la care prosumatorilor nu li se aplică responsabilitatea în materie de echilibrare; (e) modificarea dispozițiilor art. 73¹ alin. (1)-(3), revenindu-se la pragul de 400 kW a puterii instalate față de 900 kW, cum era în proiectul inițial, față de care prosumatorii pot vinde energia electrică produsă și livrată în rețeaua electrică furnizorilor de energie electrică cu care aceștia au încheiate contracte de furnizare a energiei electrice, conform reglementărilor Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE), prin raportare la Regulamentul (UE) 2019/943; (f) înlocuirea sintagmei „autorități publice locale” din cuprinsul art. 73¹ cu sintagma „autorități și instituții publice”, fiind extinsă sfera autorităților și instituțiilor publice care pot vinde energie produsă sau stocată; (g) reinstituirea limitei de 200 kW, limită prevăzută de legea în vigoare, pentru puterea instalată a prosumatorilor, precum și a autorităților și instituțiilor publice (sintagmă extinsă prin amendamentele introduse în procedura de reexaminare) față de care aceste categorii au posibilitatea de a solicita furnizorilor de energie compensarea cantitativă lunară, respectiv decontarea cantităților de energie electrică în acest proces; (h) introducerea unor noi dispoziții care reglementează dreptul prosumatorilor persoane fizice care au o putere instalată de maximum 27 kW pe loc de consum de a utiliza sumele rezultate din aplicarea mecanismului de compensare cantitativă pentru plata energiei electrice sau a gazelor naturale consumate în baza unui contract cu respectivul furnizor; (i) modificarea dispozițiilor art. 73¹ alin. (4) privind obligarea furnizorilor la achiziționarea energiei produse de prosumatori, stabilindu-se limita de putere instalată între 200 și 400 kW, potrivit formei în vigoare a legii, față de forma inițială a legii transmise la promulgare, care cuprindea o normă de trimitere la art. 73¹ alin. (1). Modificarea a fost operată și în cuprinsul art. 73¹ alin. (9) referitor la termenul de compensare cantitativă realizată până în data de 31 decembrie 2030; (j) eliminarea dispozițiilor art. 73¹ alin. (4)¹ care reglementau posibilitatea ca prosumatorii persoane fizice și juridice și autoritățile publice locale să opteze pentru unul dintre mecanismele de compensare prevăzute de lege — compensare cantitativă și decontare a cantităților de energie, respectiv obligarea furnizorilor la achiziția energiei electrice, autorii amendamentelor argumentând că soluția nu este oportună; (k) eliminarea scutirii de la obligația facturării pentru prosumatorii cu putere instalată de până la 900 kW și, implicit, intervenția asupra Codului fiscal, revenindu-se la forma în vigoare potrivit

căreia doar prosumatorii cu putere instalată de până la 27 kW nu au obligația facturării.

6. Potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, reexaminarea legii de către Parlament trebuie să se restrângă la obiecțiile menționate în cererea Președintelui României, iar, în situația în care se dă o altă redactare unor texte sau se completează legea cu noi reglementări, urmează să se asigure corelările necesare cu textele care au făcut obiectul cererii Președintelui României. Cererea de reexaminare nu poate afecta statutul Parlamentului de unică autoritate legiuitoare a țării. Cererea formulată de Președintele României în temeiul art. 77 alin. (2) din Constituție are ca efect reluarea procesului legislativ, cadru în care Parlamentul poate modifica sau completa legea în sensul cerut de Președinte, poate menține legea în forma adoptată inițial sau, dimpotrivă, ținând seama și de punctul de vedere al Președintelui, o poate respinge (Decizia nr. 355 din 4 aprilie 2007, Decizia nr. 991 din 1 octombrie 2008, Decizia nr. 682 din 12 iunie 2008, Decizia nr. 1.596 din 14 decembrie 2011, Decizia nr. 1.597 din 14 decembrie 2011, Decizia nr. 924 din 7 iulie 2011 sau Decizia nr. 1.598 din 14 decembrie 2011). Totodată, prin Decizia nr. 63 din 13 februarie 2018, paragraful 46, Curtea Constituțională a statuat că limitele sesizării Parlamentului pentru reexaminarea legii sunt definite de cererea de reexaminare. Având în vedere scopul cererii de reexaminare, respectiv îmbunătățirea actului normativ, nu se poate admite ca reexaminarea să aibă drept consecință adoptarea unei legi cu contradicții sau necorelări între texte, astfel că, în virtutea regulilor de tehnică legislativă, necesitatea coerenței reglementării impune completarea unor texte din lege care nu au făcut în mod expres obiectul cererii de reexaminare. Această practică este în beneficiul reglementării și nu afectează limitele reexaminării, admiterea unor obiecții din cererea de reexaminare putând antrena modificări cu privire la toate sau doar la unele dintre dispozițiile legii în cauză, ceea ce impune corelarea tuturor prevederilor acesteia, chiar prin eliminarea sau abrogarea unor texte.

7. Analizând intervențiile Parlamentului în procedura de reexaminare, se arată că Parlamentul a operat o serie de modificări solicitate de Președintele României, precum: (a) eliminarea modificării art. 21 alin. (3) din Legea nr. 123/2012 referitoare la creșterea pragului privind puterea instalată de producere a energiei electrice de la 400 kW, potrivit legii în vigoare, la 900 kW, potrivit formei inițiale transmise la promulgare, prag până la care prosumatorilor nu li se aplică responsabilitatea în materie de echilibrare; (b) modificarea dispozițiilor art. 73¹ alin. (1)-(3), revenindu-se la pragul de 400 kW a puterii instalate față de 900 kW, în proiectul inițial, față de care prosumatorii pot vinde energia electrică produsă și livrată în rețeaua electrică furnizorilor de energie electrică cu care aceștia au încheiate contracte de furnizare a energiei electrice, conform reglementărilor ANRE, prin raportare la Regulamentul (UE) 2019/943, aspect care aliniază prevederile la dispozițiile europene; (c) eliminarea scutirii de la obligația facturării pentru prosumatorii cu putere instalată de până la 900 kW și, implicit, renunțarea la intervenția asupra Codului fiscal, potrivit art. IV din forma inițială, revenindu-se la forma în vigoare potrivit căreia doar prosumatorii cu putere instalată de până la 27 kW nu au obligația facturării, potrivit art. 319 alin. (10) lit. d) din Codul fiscal. De asemenea, Parlamentul — în acord cu jurisprudența Curții Constituționale în materie — a operat o serie de modificări de tehnică legislativă sau aspecte care au contribuit la creșterea clarității normelor, precum: reglementarea, în mod defalcat, a componentelor facturate lunar în procesul de

compensare cantitativă (cantitatea consumată, cantitatea produsă, cel mult egală cu cea consumată, cantitatea produsă și livrată în exces) sau modificarea definiției prosumatorului în sensul înlocuirii sintagmei „poate compensa financiar” cu sintagma „poate compensa cantitativ sau, după caz, regulariza financiar”, pentru clarificarea normei.

8. Distinct de aceste intervenții legislative, se apreciază că Parlamentul a realizat o serie de modificări fără legătură cu aspectele solicitate de Președinte în cuprinsul cererii de reexaminare și cu depășirea limitelor reexaminării.

9. Astfel, Parlamentul a modificat definiția compensării cantitative prevăzută de art. 1 pct. 1 din lege, cu referire la art. 3 pct. 23¹ din Legea nr. 123/2012, prin reducerea limitei puterii instalate de la 400 kW la cel mult 200 kW pe loc de consum. Deși acest aspect nu a făcut obiectul cererii de reexaminare, în procedura de reexaminare, Parlamentul a modificat pragul puterii instalate de la 400 kW la 200 kW, aspect nesolicitat de Președintele României. Deși, potrivit amendamentului adoptat de Senat, se precizează că „se revine la forma adoptată de Senat” în primul ciclu legislativ și că aceasta „este o facilitate oferită prosumatorilor cu putere instalată de cel mult 200 kW pe loc de consum”, respectiv faptul că „această formă este în concordanță cu cadrul existent până în prezent și asigură stabilitatea și consecvența legislativă”, o astfel de intervenție legislativă reprezintă o nouă opțiune legislativă, neavută în vedere în cererea de reexaminare a Președintelui, chiar dacă ea presupune, potrivit autorilor amendamentelor, revenirea la forma legii în vigoare. Or, modificarea normei amintite într-un sens fără legătură cu cererea de reexaminare a Președintelui României reprezintă o depășire a limitelor reexaminării.

10. De asemenea, a fost înlocuită sintagma „autorități publice locale” din cuprinsul art. 73¹ cu „autorități și instituții publice”, fiind extinsă sfera autorităților și instituțiilor publice care pot vinde energie produsă sau stocată. Față de forma anterioară reexaminării a fost extinsă sfera autorităților și instituțiilor publice care pot vinde energie produsă sau stocată, aspect ce nu a fost solicitat de Președintele României în mod expres, acesta solicitând clarificarea normei, iar nu extinderea sferei sale de aplicare. În plus, potrivit soluției legislative de la același punct, se revine la limita de 200 kW pentru puterea instalată a prosumatorilor, prevăzută de legea în vigoare, la sintagma „autorități și instituții publice” (sintagma extinsă) față de care aceste categorii vor avea posibilitatea de a solicita furnizorilor de energie compensarea cantitativă lunară, respectiv decontarea cantităților de energie electrică în acest proces, aspect ce, de asemenea, nu a fost solicitat de Președintele României.

11. Au fost introduse, prin art. 1 pct. 4 din legea criticată, la articolul 73¹ din Legea nr. 123/2012 două noi alineate, alin. (3¹) și (3²), care reglementează dreptul prosumatorilor persoane fizice care au o putere instalată de maximum 27 kW pe loc de consum de a utiliza sumele rezultate din aplicarea mecanismului de compensare cantitativă pentru plata energiei electrice sau a gazelor naturale consumate în baza unui contract cu respectivul furnizor. Aceste dispoziții sunt cu totul noi față de forma inițială a legii, anterioară cererii de reexaminare, nefiind solicitate de Președintele României.

12. Se arată că art. 1 pct. 5 din legea criticată a modificat dispozițiile art. 73¹ alin. (4) privind obligarea furnizorilor la achiziționarea energiei produse de prosumatori, Parlamentul reinstituind o limită de putere instalată cuprinsă între 200 și 400 kW, potrivit normei aflate în vigoare, față de norma de

trimitere la art. 73¹ alin. (1). În condițiile în care în forma inițială a legii puterea instalată prevăzută de art. 73¹ alin. (1) era de 900 kW, aspect criticat de Președintele României prin raportare la dispozițiile europene, eliminarea normei de trimitere a art. 73¹ alin. (4) la art. 73¹ alin. (1), care în noua redactare prevede un prag de 400 kW, și înlocuirea sa cu sintagma „între 200 și 400 kW” echivalează cu o nouă soluție legislativă, care nu a fost solicitată de Președintele României și care nu a fost avută în vedere nici de forma inițială a legii, nici de cererea de reexaminare.

13. Se menționează că au fost eliminate dispozițiile art. 73¹ alin. (4¹), nou-introduse în lege în redactarea anterioară cererii de reexaminare, dispoziții ce stabileau posibilitatea pentru prosumatorii persoane fizice și juridice și autoritățile publice locale de a opta pentru unul dintre mecanismele de compensare prevăzute de art. 73¹ alin. (3) și (4) — fie pentru compensarea cantitativă și decontarea cantităților de energie, fie obligarea furnizorilor la achiziția energiei electrice. De asemenea, nici acest aspect nu a fost solicitat de Președintele României, autorii amendamentelor argumentând că soluția inițială nu este oportună. Or, reevaluarea oportunității unor soluții legislative nevizate de cererea de reexaminare nu era posibilă în această procedură legislativă specială, ale cărei limite sunt stabilite de conținutul reexaminării formulate, potrivit art. 77 alin. (2) din Constituție, de către Președintele României.

14. Raportând considerentele de principiu reținute de jurisprudența constituțională la specificul prezentei sesizări de neconstituționalitate, se arată că cererea de reexaminare formulată de Președintele României în data de 12 decembrie 2023 a fost în parte admisă, în parte respinsă, legea criticată conținând, în plus, noi soluții legislative, neavute în vedere prin cererea de reexaminare, legea fiind adoptată cu încălcarea limitelor reexaminării. Prin raportare la noile soluții legislative cuprinse în legea dedusă controlului de constituționalitate anterior evidențiate — ce depășesc limitele cererii de reexaminare —, Președintele României nu mai poate cere reexaminarea acestora, acest instrument constituțional fiind deja epuizat, aspect ce plasează conduita Parlamentului ca fiind nu numai una contrară art. 77 alin. (2) din Constituție, ci și ca fiind lipsită de loialitate constituțională. În acest sens, se menționează Decizia nr. 895 din 17 decembrie 2015, paragraful 26, prin care Curtea Constituțională a subliniat importanța principiului constituțional general al comportamentului loial.

15. Prin urmare, se apreciază că legea criticată a fost adoptată cu depășirea limitelor reexaminării și, în consecință, cu încălcarea art. 1 alin. (5), a art. 77 alin. (2) și a art. 147 alin. (4) din Constituție.

16. În conformitate cu dispozițiile art. 16 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, obiecția de neconstituționalitate a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului pentru a-și exprima punctele de vedere.

17. **Președintele Senatului** apreciază că obiecția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

18. Cu privire la criticile privind modificarea unor praguri ale puterii instalate, precum și art. 73¹ alin. (4¹), introdus în lege în redactarea anterioară cererii de reexaminare, se arată că Președintele României a solicitat, prin cererea de reexaminare, reanalizarea pragului de putere instalată. Or, Parlamentul, în cadrul dezbaterilor, a eliminat acest prag, menținând forma în vigoare a dispoziției criticate, respectiv pragul maximal de 400 kW. Având în vedere că introducerea pragului de 900 kW a

reprezentat o schimbare de concepție a cadrului legal, era necesar ca reexaminarea legii să vizeze, în consecință, regândirea întregii structuri a acesteia, antrenând, astfel, necesitatea intervenirii și asupra celorlalte praguri prevăzute în corpul legii, în vederea corelării cu ansamblul reglementării. Astfel, soluția rezultată în cadrul dezbaterilor a fost revenirea la forma Legii nr. 123/2013 a dispozițiilor incidente în speță. Așadar, modificarea celorlalte praguri nu reprezintă o soluție legislativă nouă, ci este indisolubil legată de înlăturarea pragului maxim, respectiv 900 kW, aceasta realizându-se în acord cu jurisprudența în materie a Curții Constituționale. Se conchide că, în cadrul dezbaterilor, Parlamentul este limitat la problemele indicate în cererea de reexaminare formulată de Președintele României, dar are deplina competență cu privire la modul în care decide asupra acestor probleme, astfel că nu poate fi exclus dreptul Parlamentului de a interveni în cadrul procedurii de reexaminare asupra unor norme care au legătură cu problematica solicitată în cererea de reexaminare.

19. Se menționează că stabilirea pragului de putere pentru compensarea cantitativă la 400 kW a fost o opțiune legislativă fundamental legată de majorarea pragului de putere până la care era instituit dreptul prosumatorilor de a beneficia de regularizarea financiară a energiei produse și injectate în rețea la 900 kW, prag ce a reprezentat esența cererii de reexaminare. Revenirea la pragul de 400 kW pentru facilitarea de regularizare financiară și scutirea de la plata dezechilibrelor implică în mod obligatoriu și revizuirea prevederilor referitoare la pragul inferior, aplicabil măsurii considerate ca fiind mai favorabilă prosumatorilor, de compensare cantitativă. Astfel, reducerea limitei de putere de la 400 kW la 200 kW în cazul compensării este esențială pentru menținerea unui regim juridic distinct între diferitele forme de remunerare a energiei injectate în rețea de către prosumatori.

20. Se apreciază că revenirea la pragul de 400 kW pentru puterea instalată maximă a prosumatorilor până la care aceștia beneficiază de un regim juridic diferit de cel al unui producător implică și necesitatea de a clarifica modalitatea de aplicare a acestor prevederi pe praguri de putere, realizând o distincție între drepturile de care beneficiază prosumatorii cu puterea instalată sub 200 kW și cei cu puterea instalată între 200 kW și 400 kW. Această modificare nu reprezintă o nouă soluție legislativă, ci o clarificare a modului de aplicare a acestor prevederi în directă corelare cu aspectele solicitate de Președintele României. Această modificare, precum și eliminarea alin. (4)¹ de la art. 73¹ reprezintă o soluție pentru clarificarea aplicării legii. Eliminarea pragului de 900 kW fără o corelare a pragurilor inferioare și fără o distincție între drepturile aplicabile în cele două situații posibile ar lăsa legea incompletă și inaplicabilă. Fie că este vorba despre compensare cantitativă, fie de regularizare financiară, ambele mecanisme reprezintă o tranzacție obligatorie pentru furnizor conform reglementărilor emise în aplicarea Legii nr. 123/2012 de către ANRE.

21. Înlocuirea sintagmei „autorități publice locale” cu sintagma „autorități și instituții publice” a avut ca scop corelarea cu aspectele solicitate în cererea de reexaminare în ceea ce privește îndeplinirea exigenței de claritate a legii. Se arată că nu poate fi vorba despre o extindere a sferei prosumatorilor la autoritățile și instituțiile publice care pot vinde energia produsă sau stocată, ci de o clarificare a modului de aplicare a mecanismelor de compensare cantitativă, respectiv regularizare financiară, de către toate categoriile de prosumatori. Se subliniază că dreptul de a stoca și vinde energia electrică

furnizorului îi revine prosumatorului, conform definiției acestuia de la art. 3 pct. 95 din Legea nr. 123/2012. Or, calitatea de prosumator poate fi dobândită de orice client final ce produce energie electrică din surse regenerabile pentru propriul consum cu condiția ca producerea de energie electrică să nu constituie activitatea sa comercială sau profesională primară. Astfel, dreptul de a vinde energia electrică — prin mecanismele de compensare cantitativă, aplicabil prosumatorilor cu putere sub 200 kW, respectiv regularizare financiară, aplicabil prosumatorilor cu puterea instalată între 200 și 400 kW — este un drept al oricărui prosumator, indiferent de natura sa juridică — persoană fizică sau juridică, în această din urmă categorie regăsindu-se și autoritățile și instituțiile publice cu personalitate juridică. Decizia Parlamentului de a clarifica textul art. 73¹ din Legea nr. 123/2012 nu reprezintă o nouă opțiune legislativă, ci o simplă lămurire a unui drept deja existent. Totodată, beneficierea de compensarea cantitativă sau regularizarea financiară, după caz, se realizează în mod transparent în funcție de puterea de producție instalată deținută de către prosumator.

22. Cu privire la art. 1 pct. 4 din legea criticată se arată că, în raport cu legea transmisă la promulgare anterior cererii de reexaminare, drepturile acordate prosumatorilor persoane fizice prin legea în forma transmisă la promulgare după reexaminare sunt în acord cu voința inițiatorului și au ca scop îmbunătățirea textului normativ. În raport cu inițiativa legislativă depusă spre dezbateri și adoptare Parlamentului, respectiv în raport cu forma adoptată inițial de Senat, o serie de drepturi acordate suplimentar prosumatorilor persoane fizice reprezentau esența inițiativei legislative, alături de eliminarea perioadei de 24 de luni de reportare în cadrul mecanismului de compensare cantitativă a energiei electrice produse și injectate în rețea. Astfel, în forma legii adoptată de Senat anterior solicitării de reexaminare, pentru prosumatorii persoane fizice se acordau o serie de drepturi suplimentare, printre care compensarea lunară a cantităților de energie livrate în rețea sau, la cerere, utilizarea acelei sume pentru achitarea obligațiilor de plată rezultate din contractele de furnizare a energiei electrice sau a gazelor naturale încheiate între furnizor și prosumator pentru orice loc de consum al prosumatorului aflat în portofoliul aceluiași furnizor, respectiv transmiterea cu titlu gratuit a energiei electrice reportate către clienții aceluiași furnizor. În forma legii adoptată de Parlament anterior formulării cererii de reexaminare, aceste drepturi acordate prosumatorilor persoane fizice au fost eliminate. Structura actului normativ adoptat de Senat cuprindea două articole numerotate cu cifre romane, primul reprezentând fondul reglementării — completarea cu definiția compensării cantitative, un concept utilizat în cadrul Legii nr. 123/2012, dar insuficient definit, și o modificare și o completare reprezentând introducerea drepturilor suplimentare menționate mai sus pentru prosumatorii persoane fizice, creând, astfel, o distincție în regimul juridic aplicabil acestora —, iar al doilea reprezentând o normă finală, necesară punerii în aplicare a legii. Cu referire la adoptarea legilor, pe cale jurisprudențială, s-a învederat Parlamentului să nu intervină în mod substanțial asupra fondului reglementării și, astfel, să nu se îndepărteze major de la intenția și voința inițiatorului, în caz contrar inițiativa legislativă fiind golită de conținut. În acest sens, se invocă jurisprudența Curții Constituționale. Se apreciază că toate aceste măsuri concurează la atingerea scopului cererii de reexaminare și, prin urmare, în forma trimisă la promulgare, limitele reexaminării nu au fost depășite.

23. Guvernul apreciază că obiecția de neconstituționalitate este întemeiată. Arată că Parlamentul a adoptat legea cu o serie de modificări și completări care excedează limitelor cererii de reexaminare formulate de Președintele României, deși trebuia să își limiteze intervenția la cadrul trasat de cererea de reexaminare a Președintelui.

24. Guvernul apreciază că următoarele modificări/completări nu au legătură cu aspectele solicitate de Președinte în cuprinsul cererii de reexaminare: (a) modificarea definiției compensării cantitative prevăzute de art. 1 pct. 1 din legea analizată, cu referire la art. 3 pct. 23¹ din Legea nr. 123/2012, prin reducerea limitei puterii instalate de la 400 kW la cel mult 200 kW pe loc de consum; (b) înlocuirea sintagmei „autorități publice locale” din cuprinsul art. 73¹ din Legea nr. 123/2012 cu „autorități și instituții publice”, fiind extinsă sfera autorităților și instituțiilor publice care pot vinde energie produsă sau stocată; (c) inserarea alin. (3¹) și (3²) în cuprinsul art. 73¹ din Legea nr. 123/2012, prevederi ce reglementează dreptul prosumatorilor persoane fizice care au o putere instalată de maximum 27 kW pe loc de consum de a utiliza sumele rezultate din aplicarea mecanismului de compensare cantitativă pentru plata energiei electrice sau a gazelor naturale consumate în baza unui contract cu respectivul furnizor, acestea fiind noi față de forma inițială a legii; (d) eliminarea dispozițiilor art. 73¹ alin. (4¹) din Legea nr. 123/2012, nou-introduse prin lege în forma anterioară cererii de reexaminare, dispoziții ce stabileau posibilitatea pentru prosumatorii persoane fizice și juridice și autoritățile publice locale de a opta pentru unul dintre mecanismele de compensare prevăzute de art. 73¹ alin. (3) și (4), fie pentru compensarea cantitativă și decontarea cantităților de energie, fie obligarea furnizorilor la achiziția energiei electrice.

25. Astfel, modificările/completările menționate „*par a reprezenta soluții legislative noi*” cu privire la aspecte care nu au fost vizate direct de cererea de reexaminare și fără ca aceste schimbări de concepție să fie consecința indirectă a reanalizării legii prin prisma observațiilor formulate în cererea de reexaminare. Noua redactare a legii „*pare că reflectă o concepție legislativă diferită*”, care excedează sferei dezbaterii pe care cererea de reexaminare ar fi trebuit să o declanșeze și care ar fi trebuit să rămână circumscrisă clarificării aspectelor menționate în conținutul ei. Într-o astfel de situație, având în vedere imposibilitatea de a cere reexaminarea unor astfel de dispoziții, introduse pentru prima dată într-o procedură de reexaminare derulată în temeiul art. 77 alin. (2) din Constituție, „*legiuitorul pare că a nesocotit obligația de loialitate constituțională*”. Se consideră că îi revine Curții competența să analizeze și să aprecieze asupra încălcării dispozițiilor art. 1 alin. (5), ale art. 77 și ale art. 147 alin. (4) din Constituție.

26. Președintele Camerei Deputaților nu a transmis punctul său de vedere.

27. La dosarul cauzei, Asociația Prosumatorilor și a Comunităților de Energie din România, cu sediul în Craiova, a depus, în calitate de *amicus curiae*, un înscris cu privire la obiecția de neconstituționalitate formulată.

28. La termenul de judecată fixat pentru data de 10 decembrie 2025, Curtea a dispus amânarea dezbaterilor asupra cauzei pentru data de 4 februarie 2026 și, ulterior, pentru 4 martie 2026, 25 martie 2026, 1 aprilie 2026, apoi pentru data de 29 aprilie 2026, când a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

examinând obiecția de neconstituționalitate, punctul de vedere al Președintelui Senatului și cel al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, dispozițiile legii criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

29. **Obiectul controlului de constituționalitate**, astfel cum a fost formulat, îl constituie Legea pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012. Critica de neconstituționalitate vizează punctual prevederile art. 1 pct. 1 [cu referire la art. 3 pct. 23¹], art. 1 pct. 3 [cu referire la sintagma „autorități și instituții publice” din cuprinsul art. 73¹ alin. (1)-(3)], pct. 4 și pct. 5 din legea criticată, care au următorul cuprins:

„Art. 1. — *Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 485 din 16 iulie 2012, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:*

1. La articolul 3, după punctul 23 se introduce un nou punct, punctul 23¹, cu următorul cuprins:

«23¹. *compensare cantitativă — procesul prin care furnizorul de energie electrică facturează lunar, în una sau mai multe facturi, după caz, emise prosumatorului care deține centrale electrice din surse regenerabile cu putere electrică instalată de cel mult 200 kW pe loc de consum, conform reglementărilor ANRE, următoarele:*

a) *cantitatea de energie electrică consumată din rețea de către prosumator înmulțită cu prețul energiei electrice active prevăzut în contractul de furnizare a energiei electrice încheiat între furnizor și prosumator, la care se adaugă tarifele și taxele legal prevăzute;*

b) *cantitatea de energie electrică produsă și livrată de prosumator, cel mult egală cu cantitatea de energie electrică consumată prevăzută la lit. a) înmulțită cu prețul egal cu prețul energiei electrice active prevăzut în contractul de furnizare, fără taxe și tarife;*

c) *cantitatea de energie electrică produsă și livrată în exces de prosumator, în perioada de facturare, înmulțită cu prețul egal cu prețul energiei electrice active prevăzut în contractul de furnizare, fără taxe și tarife;»*

[...]

3. La articolul 73¹, alineatele (1)-(3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

«Art. 73¹. — (1) *Prosumatorii persoane fizice și juridice, precum și autorități și instituții publice care dețin unități de producere a energiei electrice din surse regenerabile cu putere instalată de cel mult 400 kW pe loc de consum pot vinde energia electrică produsă sau stocată atât furnizorilor de energie electrică cu care aceștia încheie/au încheiate contracte de furnizare a energiei electrice, cât și consumatorilor racordați la barele centralei electrice, conform reglementărilor ANRE.*

(2) *Autoritățile și instituțiile publice care dețin capacități de producere a energiei electrice din surse regenerabile realizate, parțial sau total, din fonduri publice, beneficiază din partea furnizorilor cu care au contract de furnizare a energiei electrice, la cerere, de compensarea cantitativă sau, după caz, regularizarea financiară între energia livrată și energia consumată din rețea.*

(3) *La solicitarea prosumatorilor persoane fizice și juridice, precum și autorități și instituții publice care produc energie electrică în unități de producere a energiei electrice cu o putere*

instalată de cel mult 200 kW pe loc de consum și cu care încheie/au încheiate contracte de furnizare a energiei electrice, furnizorii de energie electrică sunt obligați:

a) să realizeze o compensare cantitativă între energia electrică livrată și energia electrică consumată din rețeaua electrică de către aceștia într-o perioadă de facturare, conform unei metodologii specifice ANRE;

b) să deconteze cantitățile de energie electrică în procesul de compensare cantitativă utilizând prețul energiei electrice active prevăzut în contractul de furnizare a energiei electrice încheiat între furnizor și prosumator;

c) să nu includă în prețul energiei electrice active utilizat la decontare conform lit. b) costul cu dezechilibrele, componenta de furnizare și taxe precum: TVA, servicii de transport și distribuție, servicii de sistem, contribuția de cogenerare, certificate verzi, acciza;

d) să includă ca poziții distincte în factura pentru energie electrică furnizată prosumatorului în calitate sa de consumator, componenta de furnizare și taxele prevăzute la lit. c), conform reglementărilor ANRE;

e) să emită facturi pentru energia electrică produsă din surse regenerabile și livrată în rețeaua electrică, în numele și în contul prosumatorilor pentru persoane fizice și juridice care au obligația legală de a emite facturi conform Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.»

4. La articolul 73¹, după alineatul (3) se introduc două noi alineate, alineatele (3¹) și (3²), cu următorul cuprins:

«(3¹) Prosumatorii persoane fizice care produc energie electrică în unități de producere a energiei electrice cu o putere instalată de cel mult 27 kW pe loc de consum au dreptul:

a) prin excepție de la prevederile art. 3 pct. 95 lit. b) pct. (ii) și derogare de la prevederile art. 21 alin. (2) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 163/2022 pentru completarea cadrului legal de promovare a utilizării energiei din surse regenerabile, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările ulterioare, să utilizeze suma rezultată din aplicarea de către furnizorul de energie electrică cu care încheie/au încheiat un contract de furnizare a energiei electrice a mecanismului de compensare cantitativă în achitarea obligațiilor de plată rezultate din contractele de furnizare a energiei electrice încheiate între aceștia și furnizorul lor de energie pentru toate locurile de consum sau producție și consum ale prosumatorului aflate în portofoliul aceluiași furnizor;

b) să utilizeze suma rezultată din aplicarea de către furnizorul de energie electrică cu care încheie/au încheiat un contract de furnizare a energiei electrice a mecanismului de compensare cantitativă în achitarea obligațiilor de plată rezultate din contractele de furnizare a gazelor naturale încheiate între prosumator și acel furnizor pentru toate locurile de consum sau producție și consum ale prosumatorului aflate în portofoliul aceluiași furnizor.

(3²) Fără a aduce atingere dreptului prevăzut la art. 62 alin. (1) lit. h), prosumatorii persoane fizice beneficiare ale drepturilor prevăzute la alin. (3¹), la semnarea contractului de vânzare-cumpărare a energiei electrice produse și livrate în rețea, dacă este cazul, își exprimă opțiunea pentru una din destinațiile sumei rezultate din aplicarea de către furnizor a mecanismului de compensare cantitativă pentru o perioadă stabilită contractual cu furnizorul, dar nu mai puțin de 12 luni.»

5. La articolul 73¹, alineatele (4) și (9) se modifică și vor avea următorul cuprins:

«(4) La solicitarea prosumatorilor persoane fizice și juridice, precum și autorități și instituții publice care produc energie

electrică în unități de producere a energiei cu puterea instalată între 200 kW și 400 kW pe loc de consum, care încheie/au încheiate contracte de furnizare a energiei electrice, furnizorii de energie electrică semnatori ai acestor contracte sunt obligați:

a) să achiziționeze energia electrică produsă și livrată conform alin. (1) la un preț egal cu prețul mediu ponderat înregistrat în piață pentru ziua următoare (PZU) în luna în care a fost produsă energia respectivă;

b) să realizeze regularizarea financiară între energia electrică livrată și energia electrică consumată din rețea.

.....
(9) Compensarea cantitativă a prosumatorilor cu instalații cu o putere de până în 200 kW pe loc de consum va fi acordată până la data de 31 decembrie 2030, în contextul măsurilor și acțiunilor legate de atingerea angajamentelor privind ponderea energiei din surse regenerabile în 2030 precizate în Planul Național Energie și Schimbări Climatice, conform unei metodologii ANRE, iar după această perioadă prosumatorii respectivi pot vinde energia electrică produsă în condițiile prevăzute la alin. (4) lit. a) pentru prosumatorii cu o putere instalată între 200 kW și 400 kW pe loc de consum.»

30. Textele constituționale invocate în susținerea obiecției de neconstituționalitate sunt cele ale art. 1 alin. (5) privind principiul supremației Constituției, art. 77 alin. (2) privind limitele reexaminării legii și art. 147 alin. (4) privind obligativitatea deciziilor Curții Constituționale.

(1) Admisibilitatea obiecției de neconstituționalitate

31. În prealabil examinării obiecției de neconstituționalitate, Curtea are obligația verificării condițiilor de admisibilitate a acesteia, prevăzute de art. 146 lit. a) teza întâi din Constituție și de art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, sub aspectul titularului dreptului de sesizare, al termenului în care acesta este îndrituit să sesizeze instanța constituțională, precum și al obiectului controlului de constituționalitate. În jurisprudența sa, Curtea a statuat că primele două condiții se referă la regularitatea sesizării instanței constituționale, din perspectiva legalei sale sesizări, iar cea de-a treia vizează stabilirea sferei sale de competență, astfel încât urmează să fie cercetate în ordine, constatarea neîndeplinirii uneia având efecte dirimante și făcând inutilă analiza celorlalte condiții (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 66 din 21 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 213 din 9 martie 2018, paragraful 38, și Decizia nr. 334 din 10 mai 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 455 din 31 mai 2018, paragraful 27).

32. Curtea constată că obiecția de neconstituționalitate îndeplinește condiția de admisibilitate prevăzută de art. 146 lit. a) teza întâi din Constituție, sub aspectul titularului dreptului de sesizare, întrucât a fost formulată de Președintele României.

33. Cu privire la termenul în care poate fi sesizată instanța de contencios constituțional, potrivit art. 15 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, acesta este de 5 zile de la data depunerii legii adoptate la secretarii generali ai celor două Camere ale Parlamentului, respectiv de 2 zile, începând de la același moment, dacă legea a fost adoptată în procedură de urgență. Totodată, în temeiul art. 146 lit. a) teza întâi din Legea fundamentală, Curtea Constituțională se pronunță asupra constituționalității legilor înainte de promulgarea acestora, care, potrivit art. 77 alin. (1) teza a doua din Constituție, se face în termen de cel mult 20 de zile de la primirea legii adoptate de Parlament, iar, potrivit art. 77 alin. (3) din Constituție, în termen de cel mult 10 zile de la primirea legii adoptate după reexaminare.

34. Din coroborarea informațiilor cuprinse în fișele legislative publicate pe paginile de internet ale celor două Camere ale Parlamentului rezultă că legea criticată a fost adoptată de Senat, în calitate de primă Cameră sesizată, în data de 16 octombrie 2023, după care a fost trimisă Camerei Deputaților, care a adoptat-o, în calitate de Cameră decizională, la data de 14 noiembrie 2023. La data de 12 decembrie 2023, Președintele României a formulat o cerere de reexaminare a legii, iar Senatul a adoptat legea examinată, în calitate de primă Cameră sesizată, în data de 2 aprilie 2024, după care a fost trimisă Camerei Deputaților, care a adoptat-o, în calitate de Cameră decizională, la data de 15 octombrie 2025. La 20 octombrie 2025, legea a fost depusă la secretarul general al Senatului și, respectiv, la cel al Camerei Deputaților, în vederea exercitării dreptului de sesizare a Curții Constituționale, iar la 25 octombrie 2025 a fost trimisă Președintelui României în vederea promulgării. Sesizarea a fost înregistrată la Curtea Constituțională în data de 31 octombrie 2025, așa încât Curtea reține că obiecția de neconstituționalitate a fost formulată în interiorul termenului de 10 zile prevăzut de art. 77 alin. (3) din Constituție, astfel că aceasta este admisibilă.

35. Sub aspectul obiectului sesizării, Curtea constată că aceasta vizează o lege care nu a fost încă promulgată, astfel că poate forma obiectul controlului de constituționalitate prevăzut de art. 146 lit. a) teza întâi din Constituție.

36. În consecință, Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituție, precum și ale art. 1, 10, 15 și 18 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze obiecția de neconstituționalitate.

(2) Analiza obiecției de neconstituționalitate

Critica raportată la art. 1 alin. (5), art. 77 alin. (2) și art. 147 alin. (4) din Constituție

37. Potrivit art. 77 alin. (2) din Constituție, înainte de promulgare, Președintele poate cere Parlamentului, o singură dată, reexaminarea legii. Curtea a constatat că art. 77 alin. (2) din Constituție nu dispune cu privire la prevederile ce trebuie să fie reexamineate ca urmare a cererii formulate de Președintele României. Însă din analiza normei constituționale rezultă că trebuie reexamineate textele cuprinse în cererea Președintelui României, precum și cele care au legătură cu acestea, fiind necesară corelarea tehnico-legislativă a tuturor dispozițiilor din lege. În acest context, pot fi modificate chiar și unele dispoziții ale legii care nu au fost în mod expres cuprinse în cererea de reexaminare. Parlamentul deliberază numai în limitele cererii de reexaminare, dar are obligația să se exprime cu privire la toate textele din lege care se referă la o problemă ridicată de Președintele României, chiar în absența unei mențiuni exprese în solicitarea acestuia. Parlamentul, fiind unica autoritate legiuitoare a țării, conform prevederilor art. 61 alin. (1) din Constituție, în raport cu solicitările cuprinse în cererea de reexaminare a Președintelui României, poate adopta orice fel de soluție pe care o va considera necesară. Astfel, poate admite în întregime sau parțial solicitarea, poate să o respingă ori poate să modifice în totalitate sau parțial anumite texte care au legătură cu cererea de reexaminare, inclusiv prin recorelarea dispozițiilor legii (Decizia nr. 63 din 13 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 201 din 6 martie 2018, paragraful 44).

38. În cadrul acestei proceduri, reexaminarea legii de către Parlament trebuie să se restrângă la obiecțiile menționate în cererea Președintelui României, iar, în situația în care se dă o altă redactare unor texte sau se completează legea cu noi reglementări, urmează să se asigure corelările necesare cu textele care au făcut obiectul cererii Președintelui României (Decizia nr. 63 din 13 februarie 2018, precitată, paragraful 45).

39. Limitele sesizării Parlamentului pentru reexaminarea legii sunt definite de cererea de reexaminare. Având în vedere scopul cererii de reexaminare, respectiv îmbunătățirea actului normativ, nu se poate admite ca reexaminarea să aibă drept consecință adoptarea unei legi cu contradicții sau necorelări între texte, astfel că, în virtutea regulilor de tehnică legislativă, necesitatea coerenței reglementării impune completarea unor texte din lege care nu au făcut în mod expres obiectul cererii de reexaminare. Această practică este în beneficiul reglementării și nu afectează limitele reexaminării, admiterea unor obiecții din cererea de reexaminare putând antrena modificări cu privire la toate sau doar la unele dintre dispozițiile legii în cauză, ceea ce impune corelarea tuturor prevederilor acesteia, chiar prin eliminarea sau abrogarea unor texte. Astfel, Curtea a constatat că, în aplicarea normei constituționale cuprinse la art. 77, Parlamentul trebuie să reexamineze toate textele de lege la care face referire cererea Președintelui României, precum și pe cele care au legătură cu acestea, asigurându-se succesiunea logică a ideilor și coerența reglementării. În acest context se impune să fie modificate chiar și unele dispoziții ale legii care nu au fost în mod expres cuprinse în cererea de reexaminare, dar care sunt în mod indisolubil legate de acestea. În cadrul acestei proceduri, în situația în care se dă o altă redactare unor texte sau se completează legea cu noi reglementări, urmează să se asigure corelările necesare dintre textele care au făcut obiectul cererii Președintelui României și celelalte dispoziții ale legii (Decizia nr. 63 din 13 februarie 2018, paragraful 46).

40. Curtea a reținut că relația dintre Președintele României și Parlament este caracterizată printr-un dialog constituțional permanent, iar în cadrul acestuia fiecare dintre cele două autorități trebuie să colaboreze în mod loial, cu respectarea rolului lor constituțional. Astfel, constituantul a acordat dreptul Președintelui de a cere reexaminarea legii pentru a se putea corecta erorile materiale comise în actul de legiferare sau pentru a se regândi o anumită soluție legislativă atât pentru motive de constituționalitate, cât și de oportunitate. Prin intermediul acestui mecanism constituțional se deschide un dialog interinstituțional ce trebuie să fie guvernat de normele constituționale referitoare la colaborarea loială dintre acestea. În acest caz, Parlamentului îi revine rolul fie de a-și însuși observațiile, fie de a le repudia, fie de a respinge la vot propunerea/proiectul de lege, atunci când consideră că motivele invocate sunt întemeiate, iar anvergura acestora determină caracterul inacceptabil al legii. Prin urmare, dialogul constituțional are drept efect redeschiderea procedurii legislative între aceste instituții, însă numai în limitele cererii de reexaminare. Depășirea acestor limite ar acorda, în cadrul acestei relații, un rol preeminent fie Parlamentului, fie Președintelui României, după caz, întrucât, dacă s-ar redeschide procedura legislativă indiferent de limitele cererii de reexaminare, Parlamentul ar putea adopta o lege cu un conținut total diferit față de legea inițială, iar Președintele României nu va mai putea solicita reexaminarea acesteia, fiind vorba, în sens strict formal, despre aceeași lege, ceea ce impune promulgarea acesteia în termen de 10 zile de la comunicarea sa. În același sens, Curtea reține că, din contră, dacă s-ar aprecia că în ipoteza antereferită Parlamentul a adoptat o nouă lege, Președintele României ar dispune de dreptul de a formula o nouă cerere de reexaminare; or, această apreciere ar aparține Președintelui României, care ar putea bloca procesul legislativ, transformând dreptul de veto suspensiv de care beneficiază într-unul decizional (Decizia nr. 63 din 13 februarie 2018, paragraful 47).

41. Soluția constituțională ce conciliază rolul preeminent al Parlamentului în procesul de legiferare și rolul Președintelui României de a sancționa punerea în executare a legii este aceea ca dezbaterile parlamentare să fie reluate în limitele cererii de reexaminare. Această soluție se sprijină pe dialogul constituțional dintre cele două autorități publice, ce implică separarea și echilibrul dintre funcțiile statului pe care acestea le exercită, pe necesitatea respectării rolului lor constituțional și pe colaborarea constituțională loială dintre acestea. Ignorarea acestor principii duce la adoptarea unei legi față de care Președintele nu își poate exercita dreptul de veto suspensiv sau, din contră, va putea uza de mai multe ori de acest drept cu privire la una și aceeași lege, dar cu conținut normativ diferit, după propria sa apreciere, ajungându-se la nesocotirea textului constituțional. Așadar, pronunțarea Parlamentului asupra legii, în limitele cererii de reexaminare, decurge din art. 1 alin. (4) și (5), art. 61 alin. (1) și art. 80 alin. (2) din Constituție, ceea ce implică, în mod necesar, coroborarea art. 77 alin. (2) și (3) din Constituție cu textele constituționale anterior referite (Decizia nr. 63 din 13 februarie 2018, paragraful 48).

42. Raportat la cauza de față, Curtea constată că, prin cererea de reexaminare formulată la data de 12 decembrie 2023, Președintele României a criticat, printre altele, faptul că legea adoptată reglementa responsabilitatea în materie de echilibrare a prosumatorilor care au putere instalată de producere a energiei electrice de cel puțin 900 kW, deși art. 5 alin. (2) lit. b) din Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică stabilește că o asemenea responsabilitate vizează instalațiile de producere a energiei electrice cu o putere instalată de cel puțin 400 kW, putere care, potrivit art. 5 alin. (4) din același regulament, începând cu data de 1 ianuarie 2026, a fost redusă la 200 kW.

43. Ca atare, în cadrul procesului de reexaminare a legii, prevederile art. 1 pct. 3 [cu referire la art. 21 alin. (3)] din legea în redactarea sa inițială au fost modificate, revenindu-se la reglementarea în vigoare, concordantă cu regulamentul anterioară, care stabilește responsabilitatea în materie de echilibrare a prosumatorilor care au putere instalată de producere a energiei electrice de cel puțin 400 kW. În aceste condiții, conținutul normativ al legii a fost corelat cu noua prevedere, în sensul că dispozițiile legii referitoare la drepturile și obligațiile care incumbau prosumatorilor ce dețin instalații de producere a energiei electrice care utilizează surse regenerabile de energie cu o putere instalată de producere a energiei electrice mai mică de 900 kW au fost adaptate la noul context normativ, ce are în vedere o putere instalată de 400 kW. În acest sens au fost operate modificările cu privire la art. 1 pct. 1 [cu referire la art. 3 pct. 23¹], pct. 3 [cu referire la art. 73¹ alin. (1) și (3)] și pct. 5 [cu referire la art. 73¹ alin. (4) și (9)] din legea criticată, fiind, totodată, eliminat art. 1 pct. 5 [cu referire la art. 73¹ alin. (4¹)] din redactarea legii anterioară cererii de reexaminare. Astfel, în acord cu criticile Președintelui României cuprinse în cererea de reexaminare, reglementările correlative puterii de producere de 900 kW pentru a angaja responsabilitatea în materie de echilibrare nu au mai fost menținute din moment ce această responsabilitate urmează să fie angajată începând cu o putere de producere de 400 kW. Așadar, Parlamentul a redus diversele praguri reglementate în forma legii anterioară cererii de reexaminare și a adaptat conținutul acesteia la modificarea de fond survenită ca urmare a admiterii criticilor din cererea de reexaminare în privința art. 1 pct. 3 [cu referire la art. 21 alin. (3)] din legea în redactarea anterioară cererii de reexaminare.

44. Curtea observă că Președintele României a criticat exact aceste corelări din cuprinsul legii (a se vedea pagina 7 pct. 1, pagina 9 pct. 4 și pagina 10 pct. 5 din sesizarea de neconstituționalitate). Or, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, astfel de corelări nu numai că pot fi, ci trebuie să fie realizate pentru a se asigura coerența și coeziunea normativă a legii. Mai mult, se poate observa din cuprinsul cererii de reexaminare că soluția legislativă cuprinsă în prezent la art. 1 pct. 5 [cu referire la art. 73¹ alin. (4)] din lege (în forma inițială a legii era cuprinsă la art. 1 pct. 4) cu privire la indicarea numerică expresă a capacității de producție a fost adoptată tocmai ca urmare a unei critici în acest sens a Președintelui României (pagina 7 a cererii de reexaminare). Prin urmare, art. 1 pct. 1 [cu referire la art. 3 pct. 23¹], pct. 3 [cu referire la art. 73¹ alin. (1) și (3)] și pct. 5 [cu referire la art. 73¹ alin. (4) și (9)] din legea criticată, precum și eliminarea art. 1 pct. 5 [cu referire la art. 73¹ alin. (4¹)] din legea în redactarea inițială nu încalcă art. 77 alin. (2) și art. 147 alin. (4) din Constituție.

45. Referitor la critica de neconstituționalitate potrivit căreia dispozițiile art. 1 pct. 3 [cu referire la art. 73¹ alin. (1)-(3)] și pct. 5 [cu referire la art. 73¹ alin. (4)] din legea criticată au extins sfera persoanelor vizate prin acestea, Curtea constată că art. 1 pct. 3 [cu referire la art. 73¹ alin. (2)] din lege (în redactarea anterioară cererii de reexaminare a legii, această soluție legislativă era cuprinsă la art. 1 pct. 4) a fost criticat de Președintele României în cererea de reexaminare (pagina 7) în sensul că nu îndeplinește condițiile de calitate a legii, întrucât intră în contradicție cu art. 1 pct. 5 [cu referire la art. 73¹ alin. (4)] din lege (în redactarea anterioară cererii de reexaminare a legii, această soluție legislativă era cuprinsă la art. 1 pct. 4), care se aplică pentru toți prosumatorii fără responsabilitate în materie de echilibrare.

46. Ca urmare a acestor critici, în cadrul procedurii de reexaminare, Parlamentul a clarificat sfera prosumatorilor cărora li se aplică prevederile art. 73¹. Se poate observa, pe de o parte, că art. 73¹ alin. (1) în redactarea sa anterioară cererii de reexaminare vizează atât prosumatorii persoane fizice și juridice, cât și autoritățile publice locale, creând aparența că acestea din urmă nu ar face parte, deopotrivă, din categoria prosumatorilor persoane juridice. Or, din conținutul art. 73¹ rezultă că regimul juridic instituit se aplică tuturor prosumatorilor persoane fizice și juridice, iar categoria prosumatorilor persoane juridice include nu numai autoritățile și instituțiile publice centrale, cum lasă textul examinat să se înțeleagă, ci și autoritățile publice locale.

47. Așadar, noua reglementare, prin eliminarea acestei inconsistențe a legii referitoare la calificarea distinctă a *prosumatorilor persoane fizice și juridice*, respectiv a *autorităților publice locale cu capacități de producție*, demonstrează faptul că Parlamentul, în realitate, nu a adoptat o nouă soluție legislativă și nici nu a extins sfera persoanelor care intră sub incidența art. 73¹ din Legea nr. 123/2012, ci a clarificat aceste dispoziții în sensul că vizează toți prosumatorii persoane fizice și juridice, respectiv toate autoritățile și instituțiile publice, sintagma actuală „*prosumatorii persoane fizice și juridice, precum și autorități și instituții publice*” având un evident rol explicativ. Ca atare, intervenția legislativă operată cu privire la art. 1 pct. 3 [cu referire la art. 73¹ alin. (1)-(3)] și pct. 5 [cu referire la art. 73¹ alin. (4)] din legea criticată nu încalcă art. 77 alin. (2) și art. 147 alin. (4) din Constituție.

48. Cu privire la critica Președintelui României referitoare la art. 1 pct. 4 [cu referire la introducerea art. 73¹ alin. (3¹) și (3²)] din legea criticată, Curtea observă că aceasta este, de

asemenea, neîntemeiată. Astfel, Curtea observă că, prin cererea de reexaminare, Președintele a solicitat recalibrarea regimului de compensare cantitativă și a celui de regularizare financiară acordat prosumatorilor care au un excedent de energie electrică, pentru a reduce impactul asupra pieței și a costurilor. Ca urmare a reexaminării legii, Parlamentul a redus plafonul „compensării cantitative” de la prosumatorii cu unități de cel mult 400 kW pe loc de consum la prosumatorii cu putere instalată de cel mult 200 kW pe loc de consum și, totodată, a definit regimul aplicabil prosumatorilor încadrați în intervalul 200-400 kW care nu mai beneficiază de compensare cantitativă, ci doar de regularizare financiară la prețul mediu ponderat PZU. Președintele a criticat, prin aceeași cerere, și sarcina administrativă și fiscală transferată furnizorilor în procedura de compensare/regularizare cu privire la emiterea facturilor în numele prosumatorilor, precum și posibilele efecte asupra pieței de energie.

49. Analizând modificările introduse, în urma reexaminării legii, la art. 1 pct. 4 [cu referire la introducerea art. 73¹ alin. (3¹) și (3²)], Curtea constată că legiuitorul a extins compensarea cantitativă între energia produsă și cea consumată de un prosumator, iar în lipsa unor garanții reale prevăzute de lege pentru plățile lunare efectuate de furnizori într-un termen de 24 de luni, pentru surplusul de energie livrat în rețea de prosumatori, acesta a introdus o facilitate sub forma unui drept de opțiune la dispoziția unei categorii noi de prosumatori reprezentați de persoane fizice care produc energie electrică în unități cu o putere instalată de cel mult 27 kW pe loc de consum. Astfel, această din urmă categorie are dreptul să opteze cu privire la destinația sumei, pe o perioadă contractuală de cel puțin 12 luni, fie (a) să compenseze surplusul de energie între mai multe proprietăți și să utilizeze suma rezultată din compensarea cantitativă pentru plata tuturor contractelor de furnizare a energiei electrice pentru toate locurile de consum/producție și consum aflate în portofoliul aceluiasi furnizor, fie (b) să utilizeze aceeași sumă pentru plata contractelor de furnizare a gazelor naturale încheiate de acel prosumator la același furnizor, pentru toate locurile de consum/producție și consum aflate în portofoliul aceluiasi furnizor.

50. Prin urmare, Curtea constată că modificările introduse la art. 1 pct. 4 din legea criticată sunt în concordanță cu cererea de

reexaminare a Președintelui, întrucât reducerea impactului asupra pieței și a costurilor se referă inclusiv la **prosumatorii persoane fizice** care sunt în situația de a nu-și primi banii pe facturi în termenul inițial prevăzut de lege de 24 de luni, pentru surplusul de energie electrică livrat în rețea, în timp ce aceiași prosumatori au obligația de a achita costul energiei electrice, precum și al gazelor naturale consumate la alte proprietăți proprii, la același furnizor. Așadar, modificările în cauză sunt în principal de rafinare tehnică și vizează introducerea explicită a opțiunii prosumatorilor — persoane fizice deținând capacități energetice cu putere instalată de cel mult 27 kW — între compensare cantitativă și regularizare financiară. Se observă că această măsură, împreună cu cea prin care se restrânge categoria beneficiarilor de compensare cantitativă la prosumatorii cu putere instalată între 0 și 200 kW (în loc de până la 400 kW, cum prevedea legea anterior reexaminării), **limitează efectiv impactul asupra pieței și costurilor de echilibrare, fiind o direcție compatibilă cu preocuparea Președintelui României pentru partajarea echitabilă a costurilor sistemului.**

51. În concluzie, Curtea constată că legea în urma reexaminării definește clar prosumatorii și tratamentul juridic aplicat acestora în privința drepturilor lor de vânzare și compensare între locurile de consum, stabilind o scară tripartită clară (0-200 kW: compensare cantitativă; 200-400 kW: regularizare financiară; peste 400 kW: în afara regimului special), față de prima lege care opera doar cu două praguri (400 și 900 kW) și extindea foarte mult zona exceptată de la responsabilitatea de echilibrare. Legea astfel adoptată răspunde cererii de reexaminare, introduce mai multe adaptări care sunt în legătură cu criticile Președintelui și respectă limitele acesteia.

52. Având în vedere cele expuse, **art. 1 pct. 4 [cu referire la art. 73¹ alin. (3¹) și (3²)] din legea criticată nu încalcă art. 77 alin. (2) și art. 147 alin. (4) din Constituție.**

53. Întrucât soluțiile legislative reglementate prin art. 1 pct. 1 [cu referire la art. 3 pct. 23¹], art. 1 pct. 3 [cu referire la sintagma „autorități și instituții publice” din cuprinsul art. 73¹ alin. (1)-(3)], pct. 4 și pct. 5 nu încalcă art. 77 alin. (2) și art. 147 alin. (4) din Constituție, Curtea nu poate reține nici critica în raport cu art. 1 alin. (5) din Constituție cu referire la principiul supremației Constituției, astfel că **legea examinată este constituțională în raport cu criticile formulate.**

54. Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 146 lit. a) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 11 alin. (1) lit. A.a), al art. 15 alin. (1) și al art. 18 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, obiecția de neconstituționalitate și constată că Legea pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 este constituțională în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Președintelui României și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 29 aprilie 2026.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
ELENA-SIMINA TĂNĂSESCU

Prim-magistrat-asistent,
Benke Károly